

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

„JUTRA“

Sporazum z Italijo

Kakor smo poročali, je novi italijanski poslanik na našem dvoru, g. Guido Viola conte di Campalto, pretekli petek izročil Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu v prisotnosti predsednika vlade in zunanjega ministra g. Jevtiča svoja akreditivna pisma in je ob tej svečani priliki po nalogu šefa svoje vlade, g. Mussolinija podal značilne izjave: da ima od svojega vladarja in od šefa svoje vlade dolžnost delati na uresničenju stvarnega zblizanja med Jugoslavijo in Italijo; da Italija nima neprijateljskih namenov napram Jugoslaviji ter je ne želi ovirati v njenem razvoju niti se dotikati njene teritorialne integritete, nasprotno ima namen ustvariti vse pogoje, ki so mogoči, da bi prišlo do stvarnega sodelovanja in do sporazuma na političnem in na gospodarskem področju med obema državama.

Kratki odgovori kneza-namestnika, da je to tudi iskrena želja Jugoslavije, ki se zaveda, da bi iskreno sodelovanje in sporazum na političnem in ekonomskem področju koristi ne samo našima dvema državama, ampak da bi bil tudi v interesu mira, je popolnoma v skladu s politikom, ki jo vodi naša država na zunaj od svojih prvih početkov.

Nedvomno moramo sporočiti, ki ga je prinesel g. Viola od vlade sosedne Italije, posvetiti polno pozornost. Saj pomeni več nego samo diplomatsko kurtoazijo ali diplomatsko formalnost. Moremo je smatrati kot dovoljen znak, da se bodo končno odstranila nesporazumljenja, ki so se pojavljala ves čas od l. 1918. naprej pa do danes. Ne po naši krivdi. Zgodovina kaže, da je Jugoslavija vedno bila pripravljena uvesti dobre, prijateljske odnose tudi z Italijo. Dokazala je to celo s težkimi žrtvami. Saj smo z rapalsko pogodbo žrtvovali več nego bi nam bil smel dopustiti naš nacionalni ponos. Vedno smo verjeli in verujemo tudi danes, da so dani pogoji za stvaren sporazum med novo Italijo in mlado Jugoslavijo, in da je vredno in potrebno storiti v tej smeri vse napore. Kot realni politiki se zavedamo, da ste Jugoslavija in Italija tesno navezani druga na drugo in nam z vidika gospodarskih interesov sodelovanja z Italijo v mnogih pogledih ne morejo nadomestiti niti države članice male antante, niti balkanskega sporazuma.

Vendar pa se kot realni politiki tudi vprašamo: ali pa je blagovestje iz Rima res tudi že zadosti iskreno? Zakaj je prišlo šele sedaj, ko ima Italija svoje velike skrbi zaradi abesinskega incidenta? — Ravno sedaj, ko se zaradi presenečenja iz Nemčije močno razgalja Ahilova peta — Brenner, preko katerega škili Hitler? Ali nista že samo ti dve vprašanji dovoljen razlog, da bi kdo utegnil dvomiti? Toda na drugi strani se tudi dobro zavedamo, da je sporočilo g. Mussolinija samo nadaljnji člen, v verigi dogodkov izza francosko-italijanskega sporazuma, ker vemo, da je med pogoji tega sporazuma, ki jih je stavil g. Laval, tudi sporazum Italije z Jugoslavijo.

Ako je ponudba g. Mussolinija torej odkrita in iskrena, jo sprejema naša država z odkritim in iskrenim zadovoljstvom in bo gotovo — v interesu svojem in v interesu splošne mednarodne politike, zlasti pa v interesu mira! — storila s svoje strani vse, da se sporazum uresniči. Pri tem se tudi dobro zaveda, da bo za primer iskrenosti na strani Italije možno z njo razpravljati tudi o položaju in sodbi naših sonarodnjakov v Juljski Krajini. V tem upanju tudi pozdravljamo vest, da namerava predsednik naše vlade in zu-

Nemški sklep pred Društvom narodov

Seja in sklepi francoske vlade — spor zaradi konference treh — Francoska in italijanska demarša v Berlinu — V Angliji nezadovoljni s Francijo

PARIZ, 21. marca. Francoska vlada je na svoji včerajšnji seji sklepala o korakih, ki naj se store proti Nemčiji zaradi samovoljne odpovedi veljavnosti vojaških paktov, ki so nastali iz posledic pogodbe. S seje vlade se izve, da je bil ton razprav in izjav zelo oster in zveni iz vsega, da Francija nikakor ne bo mirno trpela te kršitve, kakor to skuša trpeti Anglija. Predvsem je bilo sklenjeno, da se izvrši v Berlinu ostra demarša. Besedilo zadevne note, ki je kratko, a energično, je bilo odobreno in takoj odposlano v Berlin. Obenem je bilo sklenjeno zahtevati takojšnje sklicanje sveta Društva narodov. Prav tako vztraja Francija še nadalje na sklenitvi novih skupnih korakov vseh zapadnih velesil. Vendar je zelo malo verjetno, da bi se Anglija hotela odzvati temu predlogu, ker smatrajo v Londonu, da Anglija po svoji prvi notji ne more odposlati v Berlin še nove. Francoska prizadevanja za sklicanje konference treh pred Simonovim potovanjem v Berlin, so, kakor izgleda, uspešna. Konferenca se bo baže sešla v soboto 23. t. m. v Parizu, iz Londona pa so predložili, da se te konference udeleži lord Eden namesto sira Simona, kar pa je francoska vlada odklonila in zahteva, da prisostvuje konferenci na vsak način angleški zunanji minister. Zaradi spora, ki je s tem nastal, trenutno še ni gotovo ali se bo konferenca vršila v Parizu ali v Londonu, kamor bi prispela francoski zunanji minister Laval in italijanski zunanji podtajnik Suvich. Italija je sicer želela, da bi se konferenca

sklicala v Italiji, da bi se je lahko udeležil osebno tudi Mussolini, vendar zaradi prekratkega časa, ki je na razpolago, to ni mogoče.

PARIZ, 21. marca. Francoski tisk še vedno kritizira postopanje Anglije in pri naša tudi komentarje tujih listov, zlasti pa ruskih, ki napadajo Anglijo in pravijo, da je čisto očito, da hoče Anglija s svojim postopanjem odvrti nemško ekspanzijo od zahoda ter jo usmeriti na vzhod, proti sovjetskji Rusiji, proti kateri je Anglija vedno sovražno razpoložena. S tem v zvezi zelo dvomijo, da bi moglo potovanje lorda Edena v Moskvo imeti kak uspeh. Sovjetska vlada zato želi, da bi prišel skupaj z lordom Edenom v Moskvo tudi francoski zunanji minister Laval, ker smatra, da bi se na ta način lažje razpravljalo in sklepalo.

BERLIN, 21. marca. Nemški zunanji minister Neurath je izjavil dopisniku agencije »Reuter«, da je Nemčija uvedla splošno vojaško obveznost zaradi tega, ker se je prepričala, da za splošno razorožitev ni prav nobenih izgledov. V času, ko se vsi narodi Evrope oborožujejo in vzgajajo v militarističnem duhu, mora tudi Nemčija dati svojim sinovom priložnost, da se izvežbajo za službo domovini. Protesti od zunaj na ta sklep Nemčije nikakor ne morejo vplivati. Nemčija je sedaj enakopravna z drugimi in zato tudi enakopravno razpravljati o vseh vprašanih. Prihod sira Simona pričakujejo v Berlinu odprtih rok, da si se zavedajo, da razgovori ne bodo lahki, pa tudi prej niso bili lahki. Vendar je sedaj položaj jasn in govorilo se bo

o realnih stvareh. General Blomberg je pa izjavil, da Nemčija sploh ni pripravljena s komurkoli razpravljati o vprašanih svojih voj. efektiv in bo odločno vztrajala pri svojem sklepu. Ako meni sir Simon, da bo mogel v Berlinu v tej zadevi doseči kake koncesije, se zelo moti.

BERLIN, 21. marca. Francoski poslanik je izročil nemškemu zunanjemu ministru francosko protestno noto. Skoraj isto časa je prišel v zunanje ministrstvo italijanski poslanik ter izročil italijanski protest.

ŽENEVA, 21. marca. Društvo narodov je sinoči prejelo brzojavno francosko zahtevo po nujnem sklicanju sveta D. N. Tajništvo je takoj obvestilo o tem sedanjega predsednika sveta, turškega zunanjega ministra Tevfika Arasa. Svet se sestane najbrže koncem prihodnjega tedna. Nemčija je do jeseni še vezana na pakt D. N., ker šele tedaj poteče rok 2. let po izstopu in se bo tako težko izognila razpravi v Ženevi.

LONDON, 21. marca. Francoski sklep, da se izroči nemška zadeva D. N., je izzval v Londonu ostro kritiko. Skoraj vsi listi pravijo, da ta sklep nima nobenega smisla in napeti položaj v Evropi lahko samo še poslabša. Angleži se boje, da bo razprava v Ženevi Nemčijo samo še bolj odbila od D. N., kamor bi Anglija Nemčijo rada spet spravila. Vendar Anglija v tem oziru ne bo delala Franciji težkoč in se bo zasedanja sveta D. N. udeležila, da zastopa tam interese mira.

Italijanski predlog Jugoslaviji

KAJ PREDLAGA ITALIJA ZA UREDITEV NOVEGA RAZMERJA Z JUGOSLAVIJO.

PARIZ, 21. marca. Tukajšnji listi poročajo, da je stavila Italija Jugoslaviji za zblizanje sledeče predloge: sklene naj se nova italijansko-jugoslovanska trgovinska pogodba; sklene naj se albanško-jugoslovanska prijateljska pogodba; Jugoslavija prizna in zajamči Avstriji sedanje njene meje in položaj; sklene se italijansko-jugoslovanska prijateljska in varnostna pogodba. Italija da Jugoslaviji docela proste roke v njeni balkanski

politiki. Italija bo s svoje strani vplivala na Madžarsko, da opusti svoj revizionizem ter pristane na gospodarsko sodelovanje z državami male antante ter podpiše srednje-evropsko pogodbo o neu mešavanju v politične zadeve sosednih držav. Potrjuje se tudi vesti, da bo jugoslovanski ministrski predsednik in zunanji minister Jevtič v kratkem obiskal Rim.

Položaj v Afriki

ŽENEVA, 21. marca. Tajništvo Društva narodov objavlja, da je sprejelo noto abesinske vlade, v kateri zahteva Abesinija na podlagi člena 15 pakta, da Društvo narodov načne in reši italijansko-abesinski spor.

RIM, 21. marca. Iz Afrike poročajo, da se je na obmejnem ozemlju italijanske Somalije zgodil nov incident. Neka oborožena četa, o kateri še ni znano kateremu plemenu pripada, je zajela čredo sto kamel in jih odgnala preko meje v Abesinijo. Italijani, ki so tatove zasledovali, so se ustavili na abesinski meji, da ne bi izzvali novega spopada. Italijansko

poslaništvo v Adis Abebi je dobilo nalog protestirati in zahtevati odškodnino.

NOVI FRANCOOSKI POSLANIK V BEOGRADU.

BEOGRAD, 21. marca. Za novega francoskega poslanika v Beogradu je imenovan dosedanji prvi legacijski tajnik poslaništva v Rimu, grof Dampierre.

ODLIKOVANJE Dr. PUCA.

BEOGRAD, 21. marca. Ban dr. Puc je odlikovan z redom Jugoslovanske krone I. stopnje.

HLINKA TRDOVRATEN.

PRAGA, 21. marca. Pogajanja med voditeljem Slovaške katoliške ljudske stranke patrom Hlinko in voditeljem Češke ljudske stranke dr. Šramkom za skupni nastop pri prihodnjih parlamentarnih volitvah so se razbila. Pogajanja se razbila radi tega, ker Hlinka ni hotel opustiti zahteve po avtonomije Slovaške.

REKONSTRUKCIJA V GRČIJI.

ATENE, 21. marca. Calderis je rekonstruiral svojo vlado s pritegnitvijo članov ljudske stranke. Metaksas je odšel v opozicijo.

NOV TEROR V RUSIJI.

LONDON, 21. marca. Iz Rige poročajo, da so v Petrogradu aretirali okoli 1100 bivših plemičev in carskih uradnikov. Zatrjuje se, da so aretirani obtoženi vohunstva in pridejo nekateri pred sodišče, dočim bodo drugi izgnani v Sibirijo.

ZELO PRIMERNE IGRAČE.

RIM, 21. marca. V koloseju je bila velika parada fašističnih mladinskih bojovniških organizacij iz Rima in okolice. Ob tej priliki so bile mladim fašistom slovesno izročene strojnice, na katerih se bodo učili dečki streljati.

ČUDNA KOMEDIJA.

HSINKING, 21. marca. Mandžurska vlada je priznala ruskega velikega kneza Cirila uradno kot naslednika prestola ruskih carjev ter se s tem pridružila primeru Japonske in srednjeameriške republike San Salvadorja. Veliki knez Ciril, ki živi v Franciji, je že imenoval nekega ruskega kneza za svojega poslanika na mandžurskem carskem dvoru.

ANGLEŠKA NAGRADA.

LONDON, 21. marca. Da se pospeši razvoj angleškega civilnega letalstva, je razpisala vlada nagrado 25.000 funtov šterlingov za tip letala, ki bo najhitrejši in najprikladneje urejen za potniški promet.

Dnevne vesti

Težnje stanovanjskih najemnikov

OBČNI ZBOR DRUŠTVA, POROČILA IN VOLITVE ODBORA.

Društvo najemnikov stanovanj in poslovnih lokalov za Maribor in okolico je imelo sinoči v Povodnikovih restavraciji svoj redni letni občni zbor. Udeležba je bila lepa. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik g. Tone Bajt. V uvodnih besedah se je spomnil tragičnega dogodka v lanskem oktobru, nato pa podal izčrpno poročilo o društvenem delovanju v pretekli poslovni dobi.

Društvo je bilo v stalnih stikih s sorodnimi društvi iz raznih mest v naši državi, ki se še vedno bore za stanovanjsko zaščito. Zadnje čase se je akcija za zaščito poživila in nameravajo deputacije društev stanovanjskih najemnikov iz raznih mest ponovno obiskati ministra za socialno politiko in druge merodajne činitele ter jim predložiti svoje upravičene

zahteve. Stvarno je orisal nadalje pereči problem stanovanjskega vprašanja v Mariboru, kjer zelo primanjkuje manjših cenjenih stanovanj kljub temu, da se je zadnje čase v Mariboru mnogo zidalo.

Iz tajniškega poročila g. Ivana Mohorja je razvidno, da šteje društvo 1041 članov. Blagajniško poročilo je podal trgovec g. Mirko Feldin. Sprejet je bil predlog, da se zniža čanarina na 1 Din na mesec. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen za predsednika g. Tone Bajt, za podpredsednika prof. dr. Adolf Pečovnik, za tajnika Ivan Mohor, za blagajnika Mirko Feldin, v odbor pa: Božičev, Mohorko, Kolbezen, Doležal, Žnuderl in Ribič. Društvo bo še nadalje poslovalo v poslovnih prostorih na Rotovškem trgu.

Darovi za kraljev spomenik

Odbor za počastitev spomina blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru je prejel nadaljnja sledeča naklonila: Kot odbornik je gosp. Josip Kleimenčič s Pobrežja nabral zbirko 1.030 Din; Gasilska župa v Mariboru, desni breg je pa naklonila tudi 1000 Din. Po 500 Din so darovali: Kegljaški klub »Toreke«, Maribor; proforski zbor drž. učiteljska, Maribor; Društvo odvetniških in notarskih uradnikov, Maribor; oblastni odbor Narodne obrane, Maribor. Po 300 Din so darovali: Zvezna strelska družina, Maribor; Alojz Podliesnjig, Maribor. Po 200 Din so darovali: učiteljsko osnovne šole, Muta ob Dravi; Francoski krožek, Maribor; Albert Gusel, Maribor; Pevski zbor Glasbene Matice, Maribor. Po 100 Din so darovali: Alojz Riha, Maribor; Drago Kobal, Pobrežje pri Mariboru; Hinko Požun, Gor. Radgona; ing. Ivan Ferluga, Maribor; Andrej Šali, Sv. Lenart v Slov. goricah; Katedralno društvo, Maribor; Anton Mally, Gor. Cmupek; Društvo »Dijaška kuhinja«, Maribor. Sledeča društva so poslala kot članke prispevke: Gasilska četa, Kamnica pri Mariboru 50 Din; Gasilska četa, Pobrežje pri Mariboru 100 Din; Sokolska četa, Mala Nedelja 75 Din; Gasilska četa, Hardek 50 Din; Gasilska četa, Pekre pri Mariboru 174.50 Din; Gasilska župa, Muska Sobota 103 Din; Gasilska četa, Podova 50 Din; Gasilska četa, Okoslavci 70 Din; Strelska družina, Markovci 70 Din; Prosvetno društvo »Zarja«, Sv. Lenart v Sl. gor. 60 Din.

Danes je prvi dan pomladi. Toplo sonce in lepo vreme nam je prineslo prvi pomladanski dan, ki nam obeta, da bo tudi letošnja pomlad tako lepa in mila, kakor je bila mila in topla letošnja zima.

Iz banovinske službe. Za upravnega uradnika v javni bolnišnici v Slovenjgradcu je imenovan Božidar Gröblacher, za banovinskega uradniškega pripravnika pri okrajnem glavarstvu v Slovenjgradcu je imenovan Ivan Stropnik, za uradniškega pripravnika pri okrajnem glavarstvu v Ptujju pa Stanko Zorčič.

»Službeni list dravske banovine« objavlja v letošnji 23. številki: Ukaz o proračunskih dvanajstih za april, maj, junij in julij, pojasnilo o amnestiji in pomilostitvi; spremembo odločbe o carini za koruzo, izvoženo v Nemčijo; objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin; spremembe v staležu banovinskih uslužbencev in razne objave iz »Službenih novin«.

Nova uredba o sodnem postopku. Ministrski svet je izdal na predlog pravosodnega ministra uredbo o hitrejšem postopku pri kazenskih sodiščih. Uredba ima namen čimbolj pospešiti postopek pri sodiščih, da bi se na ta način znižali stroški kazenskega sodnega postopka. Nova uredba pa nikakor ne spreminja temeljnih navedb in načel zakonika o sodnem kazenskem postopku, marveč jih le še podčrtuje in dela lažje izvedljive.

Naše šole imajo četrtinsko vožnjo na železnih cestah. Ker nameravajo nekatere šole pripraviti romanje na Oplenac, jih opozarjamo na določbo potniške tarife, po kateri

imajo na državnih železnih cestah četrtinsko vožnjo. Upravitelji osnovnih in drugih šol naj prijavijo potovanje samo šefu odhodne postaje.

Kdor hoče svež in zdrav ostati, naj popije en- do dvakrat na teden pred zajtrkom kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice.

Novi odbor »Triglava« v Zagrebu. Na rednem občnem zboru JAD Triglava, ki je bil 16. t. m. v Zagrebu je bil izvoljen za predsednika teh. Bogomil Cihelka, za podpredsednika vet. Boris Kac, za tajnika teh. Joško Poljanec, za blagajnika med. Zarko Pestevšek, za gospodarja teh. Igo Založnik, za knjižničarja vet. Fr. Čuček, za arhivarja teh. Leo Kunc, za revizorja teh. Bert Leskovec in ogr. Branko Lovše; v častno razsodišče pa jur. Janez Nemeč, vet. Danilo Pintar in agr. Martin Mastnak.

Zveza Majstrovih borcev pri Sv. Bolfenku pri Središču. Odsek »Zveze Majstrovih borcev« se je ustanovil 17. t. m. pri Sv. Bolfenku pri Središču. Udeležba je bila velika, saj je okrog 120 mož iz Sv. Bolfenka in okolice v času preobrata branilo našo severnovzhodno mejo pred ogrskimi tolpami Bela Kuna ter zasedlo Štrigovo, nad 70 mož je pa okrepilo novembra l. 1918. mariborsko posadko in premnogi so se tudi udeležili bojev na Koroškem, kjer so si trije borci zaslužili srebrne medalje za hrabrost. (Martin Pevec, Tomaž Heric in Stanko Ozmeč). Z navdušenjem so vsi Majstrovci borci pozdravili ustanovitev odseka in delegata Z. M. B. gg. Luknar in Lipuš iz Maribora, prisrčno pozdravljena, sta nato v poljudnih besedah razložila namen zveze ter tolmačila pravila, ki so se soglasno sprejela. Istotako se je nato izvolil odsekov odbor, kateremu predseduje tov. g. Rob. Košar.

Izjava Zveze združenj gostilniških obrt v Ljubljani. Z ozirom na poročila nekaterih listov, da se je na gostilničarskem kongresu v Zagrebu zahtevala ustanovitev posebnih gostilničarskih zborov, sporočamo, da se čudimo taki objavi, ker predlog sploh ni prišel do glasovanja. Našo izjavo potrjuje že sama resolucija, ki zbornice sploh ne omenja.

Otvoritev nižjega samarijskega tečaja. V gasilskem domu na Koroški cesti je bil sinoči odprt nižji samarijski tečaj, ki ga priredita Okrožni urad za varovanje delavcev in Rdeči križ. V tečaj se je prijavilo 40 interesov. V imenu okrožnega urada in Rdečega križa je otvoril tečaj z lepim nagovorom upravitelj g. Stenovec, ki se je obenem toplo zahvalil zlasti mariborskim industrijcem in obrtnikom za izdatno podporo in pomoč pri tečaju. Tečaj bo vodil zdravnik g. dr. Lovrec.

Iz krajevne organizacije JNS za V. okraj. Krajevna organizacija za V. mestni okraj ima danes v četrtek ob 20. uri v društvenih prostorih važno sejo, ki se je naj udeležijo vsi odborniki.

Krajevna organizacija JNS v Krčevini-Košakih ima občni zbor v ponedeljek 25. marca t. l. ob 10. uri v krčevinski šoli. Vabljeni so vsi člani in drugi, ki se zanimajo za stvar. Dnevni red bo običajen. Odbor.

Pri hemoroidalni bolezni, zagatenju, narganih črevah, abscesih, srčnem pritisku, odebelelih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsni, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne **Franz Josefove grenčice** vedno prijetno olajšanje, često tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih primerih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše **Franz Josefove vode**. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Za obiskovalce kinematografskih predstav Zveze kulturnih društev, katerih številu pri vsakem programu vidno raste, bo dobrodošel film »Melodija 1000 otokov«. Ta film je posnetek bisera naše države, lepe Dalmacije, njenih otokov in našega Jadrana, ponosa vsehi Jugoslovancov. Predvajal se bo 23., 24. in 25. marca v »Grajskem kinu«, in ga toplo priporočamo šolski mladini in onim, ki bi radi šli na morje.

Lepo blago za zavese po Din 4'— meter Trpinov bazar

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v četrtek 21. marca ob 20.15 predava na podlagi izbranih skioptičnih slik o modernem Parizu g. Jean Lacroix, profesor ljubljanske univerze. Jutri v petek dne 22. marca ne bo predavanja g. univer. prof. dr. Izidorja Cankarja, ker je zbolel za hripno.

Pevska vaja zborov Ipavčeve župe bo drevi ob 20. uri v prostorih Glasbene Matice. Udeležba je za vse zbere obvezna.

»**Ljudski oder«** v Mariboru ima svoj ustanovni občni zbor dne 4. aprila ob 20. uri v dvorani »Zadružne gospodarske banke«. Vabljeni vsi, ki imajo veselje do dramskega udeinstvovanja!

Strelska družina na Teznem obvešča vse svoje člane in prijatelje strelskega športa kakor vsi sosedne Strelske družine, da bo sobna strelska tekma vsako sredo od 19.—21. ure in ob nedeljah od 9.—11. ure do vključno 10. 4. v osnovni šoli.

Loterija Narodne obrane. Oblastni odbor Narodne obrane v Mariboru priredi na praznik sv. Petra in Pavla 29. junija, v primeru slabega vremena pa v nedeljo 30. junija tl. na Trgu svobode v Mariboru veliko loterijo in prosi vsa mariborska društva, ki nameravajo prirediti letos tombolo, da blagovolijo upoštevati določeni termin.

V petek Svengaljev eksperimentalni večer v »Veliki kavarni«, vsak dan kološalen marčni spored.

Kino kavarna, Kino restavracija, Kino bar. Najlepše, najcenejše podjetje te vrste v Mariboru. Vsak dan ob 19. ure dalje koncert prvovrstne ciganske glasbe. Prvovrstna pijača in jedila po najnižjih cenah. Abonentji se sprejmejo z jamstvom, da bodo po ceni in res prvovrstno postreženi.

Rekonvalescentom in na prebavljenih bolnih predpisujejo domači in tuji zdravniki lahko hrano. Taka hrana, ki je lahko prebavljiva in pri tem zelo redilna, so »Jajnine« (makaroni, spageti in jušne zakuhe) naše domače tovarne »Pekate«.

Radio Ljubljana. Spored za petek 22. t. m. Ob 11: šolska ura; 12: fantovske pesmi na ploščah; 12.50: poročila; 13: čas, plošče; 18: predavanje; 18.20: radio-orkester; 18.40: literarna ura; 19: radio-orkester; 19.20: čas, jedilni list, program za soboto; 19.30: nacionalna ura; 20: prenos iz Zagreba; 22: čas, poročila; 22.15: radio-orkester.

Iz obupa v smrt. V Ribnici na Pohorju, se je včeraj popoldne v samomorilnem na menu zastrupil z arsenikom 21letni posestniški sin Anton Fišinger. Ko so ga našli domači, je bil popolnoma nezavesten. Poklicali so mariborske reševalce, ki so ga takoj prepeljali v bolnišnico. Kljub vsemu prizadevanju zdravnikov pa je Fišinger ponoči umrl. Kaj ga je gnalo v smrt, ni znano.

Nenadna smrt. Včeraj popoldne je umrl od kapi zadet državni upokojenec Anton Vrtovec. Pokopali ga bodo jutri v petek

Narodno gledališče REPERTOAR.

Četrtek, 21. marca ob 20. uri: »Profesor Žič«. Red A.

Petek, 22. marca: Zaprto.

Premiera »Hoffmannovih pripovedk« bo sredi prihodnjega tedna. Uprizoritev te znamenite Offenbachove opere bo mariborsko občinstvo nedvomno zanimala, saj so »Hoffmannove pripovedke« še vedno ena najbolj igranih oper vsakega repertoarja in njene melodije še vedno osvajaajo poslušalce. Mariborska uprizoritev pod muzikalnim vodstvom kapelnika Herzoga in v režiji J. Koviča bo v sledeči zasedbi: Olimpija in Antonija Herzogova k. g.; Giulietta — Udovičeva, glas matere — Čepičeva; Hoffmann — Sancin; Nikolaj — Zamejč-Kovičeva k. g.; Lindorf, Coppalius, Dappertutto in Mirakel — Neralič k. g.; Crespel — Kovič P.; Nathanael in Spalanzani — Medven; Herman — Gorinšek; Schlemihl — Skrbinšek; Luther — Blaž; Andrej in Košenilja — Košič; Bittichinaccio — Harastovič in Franc — Verdónik. Pri tej operi, ki so se zanj nabavile nove dekoracije, bosta zbor in orkester pomnožena.

KINO

GRAJSKI KINO

Do vključno četrta »Svet je moj«. Harry Piel. Od petka dalje največji, najdražji in najlepší film tega leta

Bošanska rapsodija

Brigita Horney, Willy Eichberger, Atila Hörbiger.

Kino Union. Danes zadnjič »Poslovilni valček«. Petek kolosalna veseloigra »Senzimske noči« z Magdo Schneider.

ob 15. uri na mestnem pokopališču na Pobrežju. Blag mu spomin, žalujočim preostalim naše sožalje!

Ponesrečen kolesar. Ko se je včeraj popoldne peljal na kolesu 39-letni sodni uslužbenec Alojzij Kukovec, je padel tako nesrečno, da si je zlomil levo ključnico. Zdravi se v mariborski bolnišnici.

Krvave posledice prepira. Na Jurjevskem vrhu pri Pesnici sta si skočila v lasse posestniški sin Ivan Dopler in hlapec Ivan Dvoršak. Dopler in Dvoršak sta bila precej dolgo dobra prijatelja in sta bila znana kot nevarna tihotapca. Sinoči pa sta prišla v poslovnih zadevah navzkriž in je hlapec Dvoršak zasadel Doplerju v rebra dolg nož. Hudo poškodovanega Doplerja so morali takoj prepeljati v mariborsko bolnišnico, hlapca Dvoršaka pa so orožniki aretirali.

Riziko dela. V tekstilni tvornici Doctor & drug se je sinoči pri delu hudo ponesrečil 33letni delavec Srečko Lasbacher. Zaposlen je bil pri nekem stroju, a je ravnal tako neprevidno, da mu je stroj zmečkal desno roko. Z rešilnim vozom so ga prepeljali v bolnišnico, kjer so mu morali zdravniki takoj odrezati roko.

Vlom. Pred dnevi je neznan vlomilec obiskal stanovanjsko hišo brodarja Pongraca Rotnerja v Selnici ob Dravi. Odnesel mu je 2600 Din in hranilno knjižico, glasečo na znesek 36.000 Din. Denar in knjižico je imel brodar skrito pod posteljo. Drugi dan je našel hranilno knjižico ne daleč od hiše neki posestnik, dočim je vlomilec z denarjem izginil brez sledu.

Nenavaden uspeh lišne preiskave. Pri nekem viničarju v Košakih so napravili te dni orožniki lišno preiskavo v zadevi neke ovadne. Pri tej priliki pa so našli pri viničarju razno perilo in obleko, ki je bila lani v marcu neke noči ukradena posestniku Ivanu Cviklu v Trčevi. Ukradeno blago so orožniki viničarju zaplenili, viničarja pa prijavili državnemu tožilstvu.

Vrhovno državno pravobranilstvo. Po zakonu o državnem pravobranilstvu je bilo osnovano v Beogradu vrhovno državno pravobranilstvo, ki bo pričelo poslovati s prvim aprilom.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davj ob 7. uri je kazal toplomer 10 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 6 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 13.4 stopinjah 741, reduciran na ničlo pa 739; relativna vlaga 63; vreme je jasno in tiho; vremenska napoved napoveduje, da bo vreme ostalo brez bistvenih sprememb in da bo postalo še topleje.

Banaško in dalmatinsko vino pri nas

POJASNILO VINARSKEGA DRUŠTVA ZA DRAVSKO BANOV. V MARIBORU

Na naš članek »Resna beseda o uvozu banatskih in dalmatinskih vin«, objavljenem v pondeljki št. »Večernik«, smo prejeli od Vinarskega društva za dravsko banovino v Mariboru sledeče pojasnilo: Vinarsko društvo je v tej zadevi že začetkom februarja naslovalo na kr. bansko upravo dravske banovine v Ljubljani vlogo sledeče vsebine:

Zadnji dve leti je v dravski banovini zrastle malo vina. Pridelovalni stroški so vsako leto približno enaki. O kakem dobičku pri vinogradniku danes ni govora. Naš vinogradnik bi bil zadovoljen, če bi mogel prodati svoj vinski pridelek vsaj po zmerni ceni, da bi kril, če ne popolnoma, pa vsaj deloma pridelovalne stroške. Izgledi za prodajo vina so od dneva do dneva slabši, ker zaradi splošne gospodarske stiske potrošnja vina nazaduje. Pa to še ni najhujše. Malo vina, kar se ga je zadnje leto pridelalo, bi v teku leta tudi pri nazadovanju potrošnje pošlo, če se ne bi na veliko uvažalo v našo banovino dalmatinsko in banaško vino.

Zadnje dni prihajajo obupani vinogradniki, trdeč, da za domača vina ni nobene povpraševanja več in zahtevajo, naj Vinarsko društvo glede dovoza tujih vin v naše vinorodne kraje karkoli ukrene. Prosimo kr. bansko upravo, da blagovoli uvesti po svojih organih kar najstrožjo kontrolo po zakonu o vinu k nam uvoženega banatskega in dalmatinskega vina, da se vsaj potom analize ugotovi, so li ta poceni vina pristna? Prosimo, da se zadevna kontrola dosledno vrši že na kolodvorih in tudi tam jemljejo vzorce, kadar vino prispe, ker je točna analiza že težja, čim se dovoženo tuje vino pomeša z našim domačim. S takim postopanjem bi se preprečil dovoz manj vrednega ali celo sumljivega poceni vina, s čimer bi bilo vsaj nekoliko pomagano našemu vinogradniku, da bi lažje svoj vinski pridelek spravil v denar, ker cene za dobra banaška in dalmatinska vina niso dosti nižje, kakor so cene za naše domače vino.

Če pa bo moral naš vinogradnik prodajati svoje vino po cenah, kakor se danes plačujejo za uvožena vina iz Banata, Srema, Srbije in Dalmacije, tedaj je njegova propast že na pohodu in za njega ne bo nobene rešitve več, ker pri tako nizkih vinskih cenah na veliko, izdaleč ne more kriti pridelovalnih stroškov, ki so pri nas iz raznih splošno znanih razlogov večji, kakor so drugod. Preprečiti uvoza vina iz drugih banovin v našo banovino ne moremo, pač pa je s strogo kontrolo teh vin po zakonu o vinu dana možnost da se ta uvoz k nam omeji samo na brezhibna, boljša vina, ki so višja v ceni in našem vinu v toliki

meri ne morejo konkurirati.

Na to vlogo je Vinarsko društvo od kr. banske uprave prejelo sledeči odgovor: Vina, ki prihajajo iz primorske, dunavske in moravske banovine v dravsko banovino so pristna. Nakupne cene teh vin so pri vinogradnikih tako nizke, da dosežejo le v redkih primerih ceno 2 Din za liter. Pri tej ceni se ponarejanje vina s sladkorjem ali špiritom ne izplača. Vina od samorodnic iz drugih banovin pri nas ni v prometu, ker je zadevna kontrola precej stroga. Kontrola uvoženega vina na kolodvorih je neizvedljiva, ker stoji ministrstvo za kmetijstvo, še bolj pa ministrstvo za industrijo strogo na stališču, da kontrolni organi ne smejo ovirati legalne vinske trgovine. Iz enakega razloga se tudi ne more preprečiti uvoz manj vrednega vina, ako ustreza predpisom vinskega zakona. Da se zaščitijo interesi vinogradništva dravske banovine, je potrebno, da se vinogradniki čim bolj organizirajo in s primerno reklamo ter kvaliteto svojega pridelka ponovno osvojijo svoj domači trg. Vsak znan primer kršitve vinskega zakona pa naj javijo v lastnem interesu pristojnemu kletarskemu nadzorniku, ki je dolžan postopati po zakonskih predpisih.

† dr. Anton Prus

SLOVENSKE KONJICE OB GROBU SVOJEGA ODLIČNEGA VODITELJA.

V soboto je umrla po kratki boleznici ena najprominentnejših konjiških osebnosti, odvetnik dr. Anton Prus. Z njim smo v Slovenskih Konjicah izgubili moža jeklenega značaja, iskrenega, blagega človeka, kakršnih zemlja ne rodi mnogo.

Rodil se je dr. Prus 8. maja 1880. leta v Slovenskih Konjicah kot sin odvetnika. Mati, rodom iz plemenite graške rodbine, je vzgojila sina v dobrega, značajnega človeka, oče pa v neomajnega Slovenca, kar v takratnih časih ni bilo lahko.

Pokojnik se je posvetil pravnim študijem, ki jih je absolviral na graški univerzi. Že v Gradcu se je pričela doba njegovega udejstvovanja na nacionalnem področju, ki jo je kasneje nadaljeval v Celovcu in Mariboru kot koncipient, dokler se ni nastanil v Konjicah kot samostojen odvetnik. Že kmalu po prihodu si je ustvaril odlično pozicijo v takratnem nemškutarskem gnezdu. Moral je prebiti mnogo gorja in trpljenja od nacionalnih nasprotnikov, a postal je vodilna slovenska osebnost v Konjicah. Po prevratu je prevzel Narodni svet, nakar je bil imenovan za prvega slovenskega župana. V tem svojstvu je tudi pozdravil pokojnega kralja Aleksandra, ko je pot-

val še kot regent skozi Konjice. Kasneje je bil dolgoletni občinski odbornik, pravni konzulent Posojilnice in Okrajne hranilnice. Zaradi bolezni pa se je umaknil pred leti iz javnega življenja in živel skromno, mirno in tiho življenje človeka, ki ga je vsakdo spoštoval. Bil je velik zaščitnik revnih slojev, zlasti kmetov, ki jim je kot izredno dober pravnik radevolje vsikdar pomagal. Bil je član vseh nacionalnih društev, zlasti pa je bil priljubljen kot družabnik in vzoren lovec.

Pokojnik zapušča vdovo in tri nepreiskrbljene otroke, od katerih najstarejša hčerka študira pravo, druga dokončuje gimnazijo, sin Tonček pa obiskuje peto gimnazijo. — Na zadnji poti je spremljal dr. Prusa takorekoč ves okraj. Ljudje so se trumoma zbrali od blizu in daleč k njegovi zadnji poti. Prihitei so njegovi tovariši in nekdanji soborci iz vseh krajev, prihitei so vsi brez razlike, tudi nekdanji politični nasprotniki, kajti pokojnik ni imel sovražnika. Sokolski društvi iz Konjic in Oplotnice sta se poklonili s prapori in lovci so mu izkazali zadnji pozdrav. Med drugimi so se udeležili pogreba tudi sreski načelnik g. dr. Mate Suhač ter predstavniki vseh oblasti in

uradov. V slovo mu je spregovoril njegov prijatelj g. Viktor Wagner, upravnik pošte in predsednik SPD za Sokola, planince, lovce in občinski odbor, v imenu tovarišev in starešin JAD Triglava pa g. dr. Ervin Mejak.

Ves okraj žaluje za pokojnikom. Dr. Anton Prus, vedno Te bomo hranili v častnem spominu, vedno Te bodemo stavljali kot vzorčloveka za vzgled mladini. — Večen Ti spomin!

Spor

Tekmovanje za prvenstvo Maribora v cross-countryju bo v nedeljo 24. t. m. ob 10. dopoldne na igrišču SK Železničarja ob Tržaški cesti. Seniorji bodo tekmovali na progi 5000 m, juniorji razreda C na 3000 m, juniorji razreda B pa na 1500 m. Startali bodo dolgoprogaši vseh mariborskih klubov, člani JLAS, in sicer SK Železničarja, ISSK Maribora, SK Maratona in SK Rapida.

Novi sodniške takse za nogometne tekme. Jugoslovanska nogometna zveza je na svoji zadnji seji določila nove sodniške takse za sojenje nogometnih tekem, in sicer: za mednarodne tekme 150 Din, za medmestne in prvenstvene liga tekme 80 Din, za prvorazredne 40 Din, za vse ostale tekme pa 25 Din.

Zbor lahkoatletskih sodnikov, službeno. Žirija za cross country prvenstvo Maribora, ki bo v nedeljo 24. t. m. dopoldne na igrišču SK Železničarja, je naslednja: vrhovni sodnik dr. Jettmar (F. Kramberger), starter Venuti (Bregant), sodniki in časomerilci Starešina, Smerdel, Perin, B. Kramberger, prof. Cestnik, Beigot in Kibrič, zapisnikar in referent za tisk Dobčnik.

Avstrija-Italija. V nedeljo 24. t. m. bo na Dunaju meddržavna nogometna tekma med reprezentancama Avstrije in Italije. Potek tekme bo prenašala radio postaja Dunaj, poročevalec bo prof. Schmieger. Tekma se bo pričela ob 15.30.

Sportnike opozarjamo na nocojšnje predavanje, ki ga bo ob 20. uri imel v radiu g. minister za telesno vzgojo naroda dr. Ljudevit Auer o temi »Politika ministva za telesno vzgojo v zvezi s splošno politiko kraljevske vlade«. Predavanje bodo prenašale radijske postaje Ljubljana, Zagreb in Beograd.

Tudi tako gre.

— Stavim 100 Din, da ne ugameš, čemu sem prišel k tebi.

— Vem, prišel si, da ti posodim 100 Din.

— Nisi uganil, prišel sem te samo pozdravit, izgubil si stavo. Sem 100 Din.

Po ovinkih.

— Slišite gostilničar, zdi se mi, da je bila vaša gostilna poplavljena.

— Kdo vam je to povedal?

— Vaše vino.

M. Kovačič:

Prosvetar in njegovo delo

Zamislimo si sedaj prosvetarja v industrijskem ali rudniškem revirju. Njegov način dela mora biti seveda popolnoma drugačen, nego je oni prosvetarja na agrarni usmerjeni vasi. Dočim je slednji samo prisiljen, da pomaga kmetu človeku premagovati »križo«, je prosvetar v industrijskem ali rudniškem revirju postavljen v sredino boja med kapitalizmom in proletarijatom. Običajno stvar takšna, da bodo uradniki in poduradniki podjetja (ali podjetij) včlanjeni v sokolski edinici procentuelno številnejši nego delavstvo. In to bo baš razlog, da delavstva ali sploh ni blizu ali pa je delavcev v sokolski edinici zelo malo — in še te ostali delavci neredko smatrajo za »izdajice delavskih interesov«. Še vedno je namreč razširjeno krivo mnenje, da je Sokolstvo »kapitalistično«, da je »buržujsko«, da so pripadniki Sokola kraljevine Jugoslavije »vladni priganjanci« in kakor se še vse glasijo demagoške fraze, s katerimi agitatorji protisokolskih skupin in organizacij odvrtačo delavstvo od Sokolstva. Takšna podtika-nja prosvetaria ne smejo motiti ali vzne-

mirjati. Biti mu morajo samo povod, da se oboroži proti njim z »uma svitlim mečem« ter si ga pošteno nabrusi. Poučiti se mu je o razmerah v Češkoslovaški republiki, kjer ljudje niso tako ozkosrdni, kakor pri nas, nego mnogo bolj širokogrudni, z mnogo obsežnejšim razgledom in obširnejšim obzorjem ter jim »razredna borba« ni začetek in konec njihovega dejanja in nehanja, nego vidijo poleg nje še tudi kaj drugega ter priznavajo i drugim njihova dobra in plemenita stremjenja. Glede »razredne borbe« in borbe med kapitalizmom ter proletarijatom je treba ob vsaki možni priložnosti priliki pojasnjevati stališče Sokolstva: Sokolstvo samo se metode »razredne borbe« ne more posluževati, ker je namenjeno vsemu narodu, ne le enemu razredu; zato v sebi »razredne borbe« ne more pripuščati. Uvideva pa, da te borbe obstojijo in da jih ono ne bo odpravilo. Zato računa z njimi kot dejstvom in proti njim i z v e n Sokolstva ne nastopa. Zato tudi ne nasprotuje svojemu članstvu, ki je v razrednih borbah aktivno, ako se v ostalem v svojem delovanju ravna po sokolskih načelih. Zato je n. pr. v češkoslovaškem Sokolstvu mnogo članov, ki so v političnem oziru pripadniki socialno-demokratske stranke.

Načelno stališče Sokolstva je jasno iz-

raženo v »Potih in ciljih« na treh mestih. Na enem mestu se pravi: Sokolstvo kot obče narodna ustanova teži za tem, da postane vsak član naroda do največje možnosti fizično, moralno in intelektualno, kulturno in ekonomsko popolna socialna enota. Zato posveča Sokolstvo vso svojo pažnjo in skrb vsemu svojemu članstvu — posebno socialno slabjšim — v težnji, da jim pomaga ter jih dvigne v gori omenjenih pravcih. — Na drugem mestu čitamo: Sokolstvo zahteva od svojih članov, da se v privatnem in javnem življenju, kadar se križajo njihovi interesi z interesi drugih, vedno opredeljujejo po zahtevah socialne pravice in sokolskega bratstva. — V »resoluciji« pa, ki tvori nekak izvleček iz »Potov in ciljev«, beremo dovolj jasno: Sokolstvo izreka svoje simpatije socialno slabjšim v njihovem stremljenju za zboljšanjem svojega socialnega položaja. Od svojih članov zahteva, da se v privatnem in javnem življenju, kadar koli se križajo njihovi interesi z interesi drugih, vedno opredeljujejo po zahtevah socialne pravice in sokolskega bratstva. — Isto, kar so za jugoslovansko Sokolstvo »Poti in cilji«, so za češkoslovaško Sokolstvo zaključki VII. »valnega sjezda« (ki odgovarja saboru Jugoslovanskega Sokolskega Saveza). V razlagi teh

zaključkov, ki jo je spisal br. Ludvik Jandasek v brošuri z naslovom »Ideová usnesení VII. valného sjezdu ČOS«, je stališče Sokolstva izraženo še razločnejše. Na strani 12. te brošure beremo: »...v slučajih razrednega boja se (namreč: Sokol) postavi na stran pravičnosti, tudi če bi mu osebni interes svetoval drugače; a na strani 27. iste brošure stoji: »...zadržanje brata, tovarnarja — delodajavca napram zaposlenim Sokolom in nesokolom je podvrženo kontroli društva, čigar član je; društvo ima pravico, da — dolžnost, pripraviti ga do tega, da ne tlači in ne izkorišča; in vi (t. j. odbor sokolske edinice) nosite moralno odgovornost za to, da se takšni slučajji ne utajijo in ne odlagajo z utemeljevanjem, češ, da to ne spada v Sokola«. — Delodajavec se ima torej ravnati po omenjenih načelnih smernicah, sokolska edinica pa — po potrebi — vršiti kontrolo nad njim ter uveljaviti pri njem svoj vpliv — in očitek kapitalizma ter buržujstva bo moral odpasti, ako prosvetar ne bo imel opravka z zakrknjenci! In tako se bodo morda začeli prijavljati Sokolu tudi delavci, zlasti če se bo mogoče posrečilo sokolski edinici izposlovati pri delodajavcu za delojemavce kakšne gnotne pridobitve.

(Se bo nadaljevalo.)

Alphonse Daudet.

GREH ŽENE

ROMAN.

37

Tudi jutraj ni odpotoval, da, še govoroč ni o tem. Ker v njegovi staji ni bilo drugega jahalnega konja razen njegovega, je bilo treba dobiti za Elso drugega in tako se je Richard navadil odjezditi vsak dan z njo na sprehod. Ker je po naravi bil molčeč, je imelo jahanje zanj to prednost, da se pri jahanju ne govori, ker se mora posvetiti vsa pozornost muhasti in plašni živali, ki gleda vse čisto drugače kakor gledamo mi ljudje. Človek postane pri tem še sam skoraj konj. V krizi, ki jo je Richard preživljal, si je komaj upal pogledati si v dušo in mu je zato nekako ugajalo, da je s tem na neki način zaustavil svojo osebnost. Ko je po nekem sprehodu videla gospa Féniganova svojega sina, kako se vrača ves vesel, ljubeznjiv v govoru in vsem in da v kotu njegovega čela ni več one gube, ki je sicer vedno izdajala njegove mračne misli, je sama postala vsa vesela, zatrjajoč si, da ji bo sin kmalu ozdravel — in da ji Rosina ne bi bila zaupala onega dogodka s kovčegom, gotovo ne bi niti verjela več zatrjevanju draveilskega župnika in starega norca očeta Mérivera, da je bilo Richardu prej tako laho.

»Kako je, hčerka; dobro, kaj?« S to skrivnostno-zlobno besedo je pozdravljala vsak večer Elso, prihajajoč v njeno sobo. Toda dnevi so tekli, sprehod je sledil sprehodu, ne da bi se bilo dogodilo kaj odločilnega...

»In vendar počnem vse kar morem«, je govorila mlada ženska skoraj s solzami v očeh. Mati pa jo je hrabrila in skupaj z njo tuhtala načine, kako bi premagala veliko Richardovo plašljivost. »Ker, vidiš, hčerka moja, to je, samo to, kar ga ovira. Vsi ljudje so plahi, a on je med vsemi najbolj plah.«

»Mislite, draga sorodnica? Nu, potem bom poizkusila še enkrat.« In poizkusila je zares.

Nekega dne ju je zatekla na ravnini Courcourronna nevihta, da sta se morala po naglem diru zateči pod neki kozolec pred vasjo. Tu je bilo zelo tesno, da sta bila čisto stisnjena drug k drugemu.

»Kako mi bije srce, glejte, Richard!«

Z nepremišljeno kretajo se ujel njeno roko, ki jo je bila položila na telovnik svoje jahalne obleke. V Richardu so se razburili živci in kri. »Drugo, drugo...«

je zamrmral in tiščal svojo roko globlje pod suknjic ženske, ki se mu je čisto prepustila. In nekaj trenutkov sta se stiskala blede in nema v slastnem objemu.

Dotlej mu je bila ko ona lastavica, ki je skozi odprto okno priletela v orožarno in se s perutnicami doteknila gred ter ročajev na mečih, od takrat pa jo je pričel opazovati z željo izvedeti, kaj se skriva v tej vedno veseli duši, pod tem neprestanim brezbriznim čebljanjem. Za kaj ne ljubi te ženske, ki ga je izlečila od one, ki mu je pobegnila, tembolj še, ko se zdi, da sama mati tako želi? ... In mislil je na to, ko je naslednjega dne po oni nevihti, ki je spremenila ves vrt in vse ceste v neprehodno blato, po kosilu igral z materjo običajni šah, Elsa je stala pri oknu in gledala ven, ker je bila od dogodka prejšnjega dne malo zmedena in se je bala njegovega priznanja, dasi si ga je želela in ga je celo slutila.

»Kaj pa je to?« jo je vprašala gospa Féniganova, zmotena v igri po kriku in porogljivem smehu, ki se je oglašal s ceste.

»To je stari berač — kako mu že pravite? Stric Georges, ki je v takem stanju... okoli njega pa gruča otrok... Vzeli so mu palico... Revež, glejte, vzeli so mu palico!«

Od zunaj se je oglašil divji smeh. Za

starem klatežem se je nagnala otročad, on pa je pijan, zamazan, poškoplien z blatom po svojih cunjah in po bradi vrigel za njimi palico, da bi jih razgnal. Pa glavci so mu jo vzeli, sedaj se stari ni mogel brez nje niti geniti, zato se je naslonil na zid, poizkušal hoditi, padel, vstal in se spet zgrudil. proseeč Robina naj mu da palico. Robin, ki je pravkar vstal s svojega vozička, na katerem je kosil, mu je nazadnje le vrnil palico. Tedaj se je pa odigrala mala drama, ki jo je Richard opazoval z okna, naslonjen s čelom na šipo. Med tem ko je cestar po nagonu nekega čisto živalskega usmiljenja vzel starega pohabljenca pod roko in ga skušal, kakor je vedel in znal, postaviti na tresočo se mu noge, so prišli sosednega vlastinstva hlapci, da okopajo svoje konje, ter se ustavili in gledali, kaj se godi. Njihov krohotajoči smeh se je divje razlegal po cesti, kar je Robina sprva zmedlo, naposled pa razjezilo, da je pričel sirovo postopati s starcem, ki je spet lezel k tlom in vlekel še Robina za seboj. Smeh se je nato še povečal. Nenadoma je pa cestar izpustil berača, ki se je zapuščen in zmeden, tipajoč okoli sebe kakor slepec, zgrudil najprej na kolena, nato na roke, naposled pa padel kakor je bil dolg in širok v velik kup blata, ki je bilo naloženo pri zidu.

(Se bo nadaljevalo.)

Moderni človek se krepko upira smrti

ZANIMIVOSTI IZ ŽIVLJENJA SODOBNEGA ČLOVEKA.

Pravijo, da se človeško življenje podaljšuje, da se človek notranje nekako spreminja. To trditve podpirajo s statističnimi podatki. Izmed teh sta zanimiva zlasti dva — kakšno starost so dočakali Grki ter srednjeveški in Švicarji novega veka. Za prve podatke se moramo zahvaliti profesorju na Hopkinsovi univerzi dr. Richardsonu, ki je proučil 2.022 napisov na starogrških grobnicah in opisal svoje delo v knjigi »Starost starih Grkov«. Ameriški učenjak je izračunal, da so umirali v stari Grčiji ljudje v povprečni starosti 29,4 let, pa tudi ta starost je za pogrebne običaje starih Grkov prej pretirana; stara zdravnik Hippokrates in Galenus bi bila prisodila svojim rojakom še nižjo povprečno starost. O starih Švicarjih so sestavili statistiko v Ženevi. V 16. stoletju so umirali Švicarji povprečno z 21. letom, v 17. stoletju s 26. letom, v 18. stoletju pa s 34. letom.

V ameriški državi Massachusetts so umirali ljudje leta 1800. povprečno s 35. letom, okrog leta 1890. s 43., leta 1900. z 49., leta 1910. z 51., lani pa po računih prof. W. Millesa z univerze Yale moški v starosti 59,3, ženske pa celo v starosti 62,8 let. Iz tega bi se dalo sklepati na prvi pogled, da se človeško življenje res podaljšuje. Ali pa se je podaljšalo tudi na znotraj? Tega nam statistični podatki ne povedo. Povprečna, človeku na zemlji odmerjena doba, se je vsekakor podaljšala, toda ne zato, ker bi se bilo kaj izpremenilo v človeških dednih lastnostih ali vplivih, marveč zato, ker moderna človeška družba bolj skrbi za svoje člane, zlasti za otroke. Moderna medicina, večja rodbinska in javna skrb za zdravje in prehrano, to so činitelji, ki v moderni družbi preprečujejo, da ne umira toliko dojenčkov, otrok in nedorastlih kakor prej. Novorojenček ima zdaj večjo verjetnost, da bo dorasel, kakor jo je imel v starih časih. Ali je pa s tem rečeno, da se mu notranje podaljšuje dispozicija življenja? Ne. Če bi hoteli doznati, da-li se je ta dispozicija podaljšala, bi morali ugotoviti, kako dolgo je še živel v starem veku povprečno tisti, ki je bil že premagal vse težave in je stal zdrav v začetku starosti in kako dolgo živi tak človek zdaj. Na to vprašanje je odgovoril na letošnjem kongresu ameriškega združenja za napredek znanosti že omenjeni prof. Milles.

Primerjal je umrljivost 50letnih in starejših Grkov z umrljivostjo enako starih Američanov našega časa, opirajoč se deloma na Richardsonove podatke, deloma pa na moderno zavarovalno statistiko. In prišel je do zanimivega zaključ-

ka. Če računamo starost vseh, ki so dočakali 50 let ali več, na 100 odst., je umrlo od teh ljudi v stari Grčiji do 60. leta 38 odst., do 70. leta 28 odst., do 80. leta 11 odst., do 90. leta 10 in pol odst., do 100. leta 3 in pol odst., do 110. leta pa približno 1 odstotek. Leta 1930. je pa umrlo v Ameriki do 60. leta 23 odst., do 70. leta 29 in pol odst., do 80. leta 15 in pol odst., do 90. leta 2 in pol odst., ostali, pičlega četrta odstotka, so pa živeli 100 let. Podatki so si v obeh primerih močno podobni in že na prvi pogled vidimo, da so dočakali stari Grki po 50. letu približno enako starost, kakor ljudje naše dobe.

Vendar je pa tu važna razlika, da so namreč Grki umirali največ med 50. in 60. letom, moderni Američani pa umirajo med 60. in 79. letom. Meja se je pomaknila naprej v prilog modernega človeka. Ali je pa to notranja meja? Komaj. Človek, ki zdaj dočaka 50 let, ima več upanja, da bo premagal razne težkocice in nevarnosti prerane smrti, kakor ga je imel stari Grk. Če pa te težave premaga, umre naravne smrti od starosti celo nekoliko prej, nego povprečni grški stariček. Lahko torej rečemo, da se človeško življenje na znotraj ni podaljšalo, pač pa se je znatno podaljšalo iz zunanjih razlogov. In to more biti modernemu človeku v enako tolažbo, kakor prvotna trditve. Saj ne gre za to, zakaj delj živi, marveč — da živi.

Trgajo se za očetovstvo

Mesto Mikulov na Moravskem ima te dni nenavadno senzacijo. Pred okrajnim sodiščem se vrši razprava, za katere izid se zanima vse mesto. Mlada uradnica je nedavno rodila deklico in sedaj se vrši razprava glede priznanja očetovstva. Znano je iz tisočev primerov, da se običajno vsakdo, ki ga sodišče prime zaradi očetovstva, obupno brani te časti. V danem primeru pa je zadeva nasprotna. Trije mladeniči se pulijo za očetovstvo in vsakdo zahteva, naj ga sodišče spozna vrednega te časti. Mlada mati je zelo lepa in so vsi zaljubljeni v njo. Vsi trije so prispevali za stroške in vsi trije prosijo za njeno roko. Mladenka je izjavila, da bo vzela za moža tistega, ki ga sodišče prizna za očeta. Eden izmed navdušenih kandidatov je uradnik, tovariš mlade matere, drugi je trgovec, tretji pa študira pravo in je sin premožnega notarja. Seveda je sodišče v zadregi, saj je težko odločiti, kateri je oče. Ker ni drugega izhoda, bodo napravili krvno preiskavo, na podlagi njenega rezultata pa bodo ugotovili, kdo je v resnici oče.

DVA VZORA ŽENSKÉ ČISTOSTI.

V stari Evropi ne najdemo ženske, ki bi jo lahko imenovali vzor čistote. S takimi nežnimi bitji se lahko postavi samo bogata, razkošna in razuzdana Amerika. Tam žive dve mladi sestri, Katarina in Selma Withe, ki sta dosegli takorekoč rekord moralne čistote med ženami vsega sveta. Čeprav stanujeta v Los Angelesu, ki je razvpito mesto, vendar še nista bili nikdar v gledališču, nikdar v kinu in nikdar na nobeni plesni zabavi. Nikdar nista uporabljali raznih kozmetičnih sredstev, nista si ostrigli glavice na bubi, ne bavita se s sportom niti ne uživati alkoholnih pijač. Tudi moški se jim ne smejo približati. Mladenki, ki sta torej v resnici vzor čistote, nameravata prepotovati Zedinjene države kot nekaki evangelistki in delati reklamo za čed-

nostno življenje. Zelo pa dvomimo, da bosta ostali vedno tako čisti in se bosta najbrže pokvarili, če nista morda tako prekleto grdi, da ju nihče ne bo povohal?

Ponarejevalci potnih listov v rokah pravice.

V Kodanju je med preiskavo v nekem hotelu zaplenila policija v sobi nekoga Američana kakih 10 potnih listov na razna imena. Zaplenila je tudi mnogo pisem. Policija je na podlagi tega uvedla preiskavo in aretirala 12 oseb raznih narodnosti. Zanimivo je, da so vsi razpolagali z ogromno vsoto denarja. Policija odklanja vsa podrobna pojasnila, ker je preiskava še v teku. Po mnenju nekaterih gre za vojaško vohunstvo, drugi so pa mnenja, da gre za korupcijo.

Razno

SPREJMEM ABONENTE
na domačo hrano. Razen drugih jedil nudim specialitete: ribe, bržolo, raznjice, čevapčiče, vse vseže in pečeno na rešetki po zmernih cenah. Večkrat v tednu primorske »meneštre«, rizoto, makaroni s fižolom. Točim črno, pristno dalmatinsko vino po Din 8.— liter, dobro štajersko po Din 12.—. Gostilna »Rotovž«, A. Vicel, Rotovski trg 8. 501

POZOR! ALI ŽE VESTE.
kje dobite zajamčeno pristna štajerska vina? V Pizenskem dvoru A. Senica, Tattenbachova. Tam se toči le jeruzalemčan, ritoznojčan in iareninčan. Izborna kuhinja, vsak čas topla in mrzla jedila po zmerni ceni. 1135

BREZ BANACANA
naj bo naša klet založena in gosti le s pristnim štajerskim vinom postreženi. Pristna štajerska vina pa dobite le v rastavraciji A. Senica, Pizenski dvor, Tattenbachova ulica, tik glavnega trga. 1136

Stanovanje
SOBO IN KUHINJO
z vrtom oddam. Naslov v upravi »Večernika«. 1137

Službo dobi
DEKLE
ki zna kuhati, prati, likati, opravljati vrtno delo, se sprejme takoj v stalno službo (k dvema osebama) v Mariboru, Stritarjeva ul. 17, trgovina. 1133

SAMOSTOJNA KUCHARICA
ki zna opravljati vsa druga hišna dela, dobi službo proti dobri plači v dobri hiši. Predstaviti se v Praprotnikovi ulici 8, Krčevina, med 12. in 15. uro. 1143

Sobo odda

DVE SOBI
tik kolodvora oddam. Aleksan drova c. 48. 1141

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo pretužno vest, da nas je včeraj 20. marca ob pol 3. uri nenadoma zapustil naš iskreno ljubljani soprog, oče, stric, gospod

Anton Vrtovec

drž. upokojenec.

Pogreb bo v petek, dne 22. marca ob 15. uri iz mrtvašnice na mestno pokopališče na Pobrežju.

MARIBOR, dne 21. marca 1935.

Žalujoči: Julči, soproga, Edo, Stane, Vlado, sinovi.